

KONFERENCIA

Dózsa György Emlékév

Történelmünk egyik legismertebb személyisége, Dózsa György emlékére szerveznek konferenciát Csíkszeredában, a nagy parasztvezér halálának 500. évfordulóján. A tudományos konferencia kezdeményezője az Erdélyi Múzeum-Egyesület csíkszeredai fiókegyesülete. Az előkészületekről, illetve a tervezett programból dr. Balázs Lajos docens, a fiókegyesület elnöke számol be.

– Mi adta az ötletet a konferencia megszervezésére?

Több összetevője van az ötletnek, ami szikra gyanánt elindította a kezdeményezést. Talán maga a konferencia műfaji megfogalmazása erre rá is világít: nem egyszerű tudományos konferencia, hanem Megemlékező-Ünnepi-Tudományos konferencia.

Megemlékező, mert Dózsa méltó az ünneplésre, és nemcsak a kínhalála óta eltelt 500 esztendő kegyeletlénye okán, hanem azért, mert a magyar történelmi/nemzeti tudat része lett. Éppen ezt a szellemi, lelki ténytet tekintem a rendezvény vezérgondolatának is: fájó büszkeséggel emlékezünk Reá határok felett, hogy maradjon továbbra is közös történelmi emlékünknél, együvé tartozásunk tudatának éltetője, el nem alvó tüze. Ha őt ünnepeljük, Reá is érvényes az ünnep lényege: minden ünnep visszatérés egy-egy kezdethez. Hová térhetnénk vissza, ha minden kezdetünket elherdáljuk, elfelejtjük? Közös nemzeti emlékezetünk elszaharásodna. Ennek tartalmi és térbeli tüneteit aggodalommal figyelem.

Ünnepi konferencia, mert kinszenvedése közösségi, nemzeti sorsforduló a magyarság történelmében.

Tudományos, mert a megemlékezést és az ünnepet a tudományok – történettudomány, humántudományok, még a matematika is (ez meglepetés lesz) – összehangolt közreműködésével óhajtjuk megvalósítani.

Olvasmányaim és általános kulturális és művészeti élményeim, emlékeim alapján megindokolnám a fentieket néhány tömör állító és kijelentő mondattal.

Dózsa méltó az ünneplésre, megemlékezésre, mondom, mert Ő az a férfiú, aki „először adott hangot a magyar nép vágyainak és szenvedéseinek”; –Ő az, akít a székelység adott a magyar népnek; –A székelység Dózsa György személyében vezért adott az 1514-es parasztfelkeléseknek. A magyarországi parasztháború vezéréként szerzett magának örök hírnevet; Az Ő magyar neve az európai történetírásokban ugyanazt jelenti, mint Spartakusz a rabszolgaság és Hutten Ulrich a német jobbagység történetében, Cromwell az angol és Danton a francia forradalomban; – Ő a magyar nép legnagyobb vértanúja, akít tüzés trónon égettek meg „de szellemét a tűz nem égeté meg...”; –Ő az, akít Petőfi „parasztkirály”-nak nevezett, noha gyűlölte a királyokat; –Noha meggyalázták és gyalázták a még későbbiek során is, Ő lett az, akiből regény- és drámai hős lett, akiről Erkel Ferenc operát írt, akiről több mint 50 magyar költő írt verset, akinek fizikai alakját és szellemének tüzét a képzőművészek – szobrászok, festők, grafikusok – sokasága örökítette meg, kisplasztikai képmását pénznemeken, bélyegsorokon látni; –Ő az, Székely György, akiről tereket, utcákat, falvakat neveztek el a Kárpát-medencében, akinek nevét számtalan iskola, kulturális intézmény stb. viseli. Nős, így lett közös történelmi emlékezetünk része.

– Kik lesznek az előadók, milyen tudományágakat képviselnek?

Neveket nem említénél, hiszen 18-an neveztek be, pártolták fel kezdeményezésünket: magyarországi (miskolci, budapesti, szegedi), erdélyi (kolozsvári), székelyföldi (csíkszeredai, sepsiszentgyörgyi, gyergyószentmiklósi) művelői, kutatói a történettudományak; művészettörténetnek, irodalomtudományak.

– Milyen kísérő rendezvény lesz a konferenciának?

Június 6-ra kirándulást szervezünk, melynek célpontja Dálnok lesz, ahol a Kovászna Megyei Önkormányzat közreműködésével emléktáblát helyezünk el, koszorúzunk közösen, néhányan nyílt történelemórát tartanak az V-VIII-os diákoknak. Aztán útba ejtjük a nyergestetői emlék-ligetét, immár szintén közös történelmi emlékezetünk szomorú, ám mégis felemelő helyszínét.

– A szervezők között számos intézményt találunk. Hogyan sikerült bevonni ezeket a szervezésbe?

Úgy, hogy a székely társadalomra jellemző kaláka módszerét alkalmaztam: **szellemi kalákára** hívtam egyetemünk karainak dékánjait, Hargita, Kovászna Megye és Csíkszereda Önkormányzatának elnökeit, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának vezetőjét, Hargita Megye Kulturális Központjának igazgató asszonyát, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnökét; pályáztam a Communitas Alapítványnál. Senkinek sem kellett elmondanom kétszer, miről van szó. Nemes lelkűen, jóhiszeműséggel járultak hozzá a rendezvényhez, így nemcsak szép szóval de tettel is részesei lettek egy szervező kisközösségnek. Éreztem, hogy jó magyarnak lenni. Mindannyinak köszönöm hozzá járulását.

– Tervezik a bemutatott anyagok kötetben való megjelentetését?

Ezt későbbi, ám fontos végcélnak tekintjük. Én ezt a konferenciát szellemi vagyon gyűjtő/gyűjtögető tettek is tekintem, a magyarságtudomány szerény gazdagításának, mely által a megismerés újabb adatait vihetnők be az egyetemes magyar szellemi körforgásba.

György Dózsa Memorial Year

In this interview, dr. Lajos Balázs details the plans of organizing a Memorial Year Conference in Csíkszereda, commemorating the 500th anniversary of the death of the peasant leader György Dózsa.

